Mục lục

Bài tập Chương I – Những vân đề cơ bản	2
Bài tập Chương II – Tiết máy ghép	4
Bài tập Chương III – Đai	6
Bài tập Chương IV – Xích	9
Bài tập Chương V – Bánh răng	12
Bài tập Chương VI – Trục vít	20
Bài tập Chương VII – Trục	23
Bài tập Chương VIII – Ổ lăn	26
Bài tập Chương IX – Ô trượt	31
Bài tập Chương X – Khớp nối	32
Bài tập Chương XI – Lò xo	33
Bài tận Chương XII – Truyền động vít đại ốc	34

Bài tập Chương I – Những vấn đề cơ bản

Câu 1: Cho hai hình trụ tiếp xúc ngoài, có đường kính là d_1 =100mm và d_2 =120mm. Mô đun đàn hồi là E_1 =2,0.10⁵MPa; E_2 =2,5.10⁵MPa. Hệ số poat xông là μ_1 =0,28 ; μ_2 =0,31. Chịu lực hướng tâm là F_r =5000N. Chiều dài tiếp xúc của hai hình trụ là L=100mm. Xác định ứng suất tiếp xúc lớn nhất(MPa)?

- a. 265,5
- b. 270,2
- c. 266,4
- d. 258,5

$$\sigma_H = Z_M \sqrt{\frac{q_H}{2.\rho}} = 0.418 \sqrt{\frac{q_H E}{\rho}} \; ; \; Z_M = \sqrt{\frac{2.E_1.E_2}{\pi [E_2(1-\mu_1^2) + E_1(1-\mu_2^2)]}}$$

Câu 2: Chi tiết máy làm bằng thép chịu ứng suất không đổi, có giới hạn chảy là $\sigma_{\rm ch}$ = 150MPa, hệ số an toàn S = 1,2. Ứng suất cho phép của chi tiết máy là:

- a. 150 MPa
- b. 125 MPa
- c. 140 MPa
- d. 165 Mpa

$$[\sigma] = \frac{\sigma_{\rm gh}}{S} = \frac{\sigma_{\rm lim}}{S}$$
 ; $\sigma_{\rm gh} = \sigma_{\rm b} / \sigma_{\rm ch}$

<u>Câu 3:</u> Chi tiết máy làm bằng thép (*m*=6) chịu ứng suất thay đổi theo chu kỳ đối xứng. Chi tiết máy chiu ứng suất σ_1 =250MPa trong t_1 =10⁴ chu trình; σ_2 =200 MPa trong t_2 =2.10⁴ chu trình và σ_3 =220MPa trong t_3 =3.10⁴ chu trình. Giới han mỏi dài han σ_{-1} =170MPa; Số chu trình $\cos \sin N_0 = 8.10^6$ chu trình. Xác định ứng suất giới hạn (MPa)?

- a. 438.5
- b. 429.2
- c. 433.3
- d. 415.1

$$N_{\rm E} = \sum \left(\frac{\sigma_{\rm i}}{\sigma_{\rm l}}\right)^{m}.N_{\rm i}' \; ; \; K_{L} = \sqrt[m]{\frac{N_{\rm 0}}{N_{\rm E}}} \qquad {\rm N\acute{e}u} \; N_{\rm E} \geq N_{\rm 0} \; \implies \sigma_{\rm gh} = \sigma_{\rm r} \; ; \; N_{\rm E} < N_{\rm 0} \; \implies \sigma_{\rm gh} = \sigma_{\rm r}.K_{\rm L} \label{eq:NE}$$

<u>Câu 4:</u> Một chi tiết máy làm bằng thép (m=6) chịu ứng suất σ trong 4,5.10⁵ chu trình. Biết giới hạn mỏi dài hạn σ_r =120Mpa và số chu trình cơ sở N_0 =10⁶ chu trình. Úng suất giới hạn σ_{lim} (MPa)của chi tiết máy là: than cong. com d.127

- a. 137
- b. 150
- c. 120

$$\begin{split} \text{N\'eu} & \quad N \geq N_0 & \implies \sigma_{\text{gh}} = \sigma_{\text{r}} \\ & \quad N < N_0 & \implies \sigma_{\text{gh}} = \sigma_{\text{r}} \sqrt[m]{\frac{N_0}{N}} = \sigma_{\text{r}} K_{\text{L}} \, ; \quad K_L = \sqrt[m]{\frac{N_0}{N}} \end{split}$$

<u>Câu 5:</u> Chi tiết máy làm bằng thép (m=6) chịu ứng suất thay đổi theo chu kỳ đối xứng. Trong một ca làm việc, chi tiết máy chịu ứng suất $\sigma_1 = 250$ MPa trong $t_1 = 10^4$ chu trình; $\sigma_2 = 200$ MPa trong t_2 =2.10⁴ chu trình và σ_3 = 220MPa trong t_3 = 3.10⁴ chu trình. Giới hạn mỏi dài hạn $\sigma_{-1} = 170 \text{ MPa}$; Số chu trình cơ sở $N_0 = 8.10^6$ chu trình. Xác định tuổi thọ của chi tiết máy?

a. 25,3 ca

b. 26,4 ca

c. 27.1 ca

d. 24,4 ca

$$N_{\rm E} = \sum \left(\frac{\sigma_i}{\sigma_1}\right)^m.N_i'; \quad K_L = \sqrt[m]{\frac{N_0}{N_E}}$$

Tuổi thọ mỏi ứng với σ_1 là $N_1 = N_0 \cdot (\sigma_r / \sigma_1)^m$ $=> s\hat{o} ca = N_1/N_E$

Câu 6: Cho hai hình trụ tiếp xúc trong, có đường kính là d_1 =100mm và d_2 =500mm. Mô đun đàn hồi là E_1 =2,0.10⁵MPa; E_2 =2,5.10⁵MPa. Hệ số poat xông là μ_1 =0,28 ; μ_2 =0,31. Chịu lực hướng tâm là F_r =5000N. Chiều dài tiếp xúc của hai hình trụ là L=100mm. Xác định ứng suất tiếp xúc lớn nhất(MPa)?

a. 265,5

b. 270,2

c. 176.0

d. 258,5

$$\sigma_H = Z_M \sqrt{\frac{q_H}{2.\rho}} = 0.418 \sqrt{\frac{q_H E}{\rho}} \quad ; \quad Z_M = \sqrt{\frac{2.E_1.E_2}{\pi [E_2(1-\mu_1^2) + E_1(1-\mu_2^2)]}}$$

Câu 7: Cho hai viên bi bằng thép tiếp xúc ngoài, có đường kính là d_1 =100mm và d_2 =120mm. Mô đun đàn hồi là $E=2,1.10^5$ MPa. Chịu lực hướng tâm là $F_r=10$ N. Xác định ứng suất tiếp xúc lớn nhất(MPa)?

a. 315,95

b. 305,96

<u>c.</u> 325.96

d. 335,96

$$\sigma_H = 0.388 \sqrt[3]{\frac{F_n E^2}{\rho^2}}$$
;

Câu 8: Chi tiết máy chịu ứng suất thay đổi theo chu kỳ ổn định. Có hệ số đường cong mỏi m=6; giới hạn mỏi dài hạn $\sigma_0=180$ MPa; Số chu trình cơ sở $N_0=6.10^6$; ứng suất mà chi tiết máy phải chịu là σ = 200MPa. Xác định tuổi thọ của chi tiết máy?

a. 3188646 chu kỳ

b. 4256854 chu kỳ

c. 3021565 chu kỳ d. 3568532 chu kỳ

$$N = N_0 (\sigma_0/\sigma)^m$$

Bài tập Chương II – Tiết máy ghép

<u>Câu 1:</u> Cho mối hàn góc (giữa trụ rỗng có đường kính ngoài 100mm và tấm phẳng đứng). Trụ chịu mô men xoắn 5000000Nmm, ứng suất cắt cho phép của mối hàn là 100Mpa. Xác định cạnh hàn k:

- <u>a</u>.4.55mm
- b. 5.55mm
- c. 6.55mm
- d. 7.55mm

$$\tau_{\rm x} = \tau_{\rm c} = \frac{2T}{0.7.k.\pi.d^2} \; \; ; \quad \tau_{\rm u} = \frac{M_{\rm u}}{W_{\rm u}} = \frac{4M_{\rm u}}{0.7.k.\pi.d^2} \; \; ; \quad \tau = \sqrt{\tau_{\rm c}^2 + \tau_{\rm u}^2} = \sqrt{\tau_{\rm c}^2 + 0} = \tau_{\rm c} \leq \left[\tau\right] = \left[\tau_{\rm c}\right]$$

<u>Câu 2:</u> Cho mối hàn giáp mối giữa hai tấm có chiều rộng 100mm, độ dày các tấm là 7mm, chịu lực kéo dọc đúng tâm 5000N và mô men uốn trong mặt phẳng tấm là 100000Nmm, xác định ứng suất lớn nhất sinh ra trong mối hàn:

- a.15,71MPa
- b. 13,71 Mpa
- c. 14,71 Mpa
- d.16,71 Mpa ¹

$$\sigma = \sigma_{\rm u} \pm \sigma_{\rm k/n} = \frac{6M}{\delta h^2} \pm \frac{F}{\delta h} \leq [\sigma]$$

Câu 3: Cho mối hàn chồng hỗn hợp (chỉ hàn theo 3 đường trong mặt phẳng: 2 đường hàn dọc và 1 đường hàn ngang), chiều dài 1 đường hàn dọc là: 100mm; chiều dài đường hàn ngang là 300mm. Mối hàn chịu lực kéo dọc đúng tâm là 100000N và mô men trong mặt phẳng tấm là 8000000Nmm. Ứng suất cắt cho phép của mối hàn là 100Mpa. Xác định cạnh hàn k để mối hàn vừa đủ bền:

- <u>a</u>. 5,4mm
- b. 4,4mm
- c. 6,4mm
- d. 7,4mm

$$\tau = \tau_M + \tau_F = \frac{M}{0.7 \cdot k \cdot (l_A \cdot b + b^2 / 6)} + \frac{F}{0.7 \cdot k \cdot l} \le [\tau]$$

<u>Câu 4:</u> Cho mối hàn chồng với 2 đường hàn dọc theo hai mép của tấm ghép. Bề dầy và chiều rộng của tấm ghép lần lượt là 10 mm và 100 mm. Kích thước cạnh hàn lấy theo chiều dầy của tấm ghép. Mối hàn chịu lực kéo dọc đúng tâm là 10^5 N và mô men trong mặt phẳng tấm là 8.10^6 Nmm . Ứng suất cắt cho phép của mối hàn là 100 Mpa. Xác định chiều dài tối thiểu của mỗi đường hàn?

- a. 175.7 mm
- b. 185.7 mm
- c. 195.7 mm
- d. 165.7 mm

$$\tau = \tau_M + \tau_F = \frac{M}{0.7.k.l_{\perp}b} + \frac{F}{0.7.k.l} \le [\tau]$$

<u>Câu 5:</u> Cho bu lông ghép lỏng chịu lực dọc trục 100000N, số bu lông *i*=4. Ứng suất kéo cho phép của bu lông là 160Mpa. Xác định đường kính tối thiểu chân ren:

- a.14,1 mm
- b. 13,1 mm
- c. 12,1 mm
- d. 11,1 mm

$$d_1 \ge 2\sqrt{\frac{F/i}{\pi[\sigma_k]}}$$

<u>Câu 6:</u> Cho mối ghép bu lông không có khe hở giữa 2 tấm (có độ dày là 16mm và 12mm), chịu lực ngang F=25000N. Úng suất cắt và dập cho phép của bu lông lần lượt là: 80MPa và 100Mpa. Xác định đường kính tối thiểu của thân bu lông để bu lông đủ bền:

- a. 20,83 mm
- b. 19,83 mm
- c. 21,83 mm
- d. 22,83 mm

$$\tau = \frac{F}{i.z.\pi d_0^2/4} \le [\tau] \; ; \quad \sigma_{d} = \frac{F}{z.s_1.d_0} \le [\sigma_{d}]; \sigma_{d} = \frac{F}{z.s_2.d_0} \le [\sigma_{d}]$$

<u>Câu 7:</u> Cho mối ghép bu lông có khe hở giữa 2 tấm có hệ số ma sát là 0.4, chịu lực ngang F=25000N. Bu lông được dùng trong mối ghép có đường kính chân ren là 27 mm, và ứng suất kéo cho phép là 100Mpa. Hệ số an toàn khi xiết bu lông là 2. Xác định số lượng bu lông cần dùng cho mối ghép?

a. 1

b. 2

<u>c</u>. 3

d 4

$$z \ge \frac{4}{\pi} \cdot \frac{1,3.s.F}{i.f.[\sigma_{k}]d_{1}^{2}}$$

<u>Câu 8:</u> Nắp nồi hơi chịu áp suất 0.2 N/mm². Đường kính miệng nồi hơi là 400 mm. Nắp được ghép chặt với nồi hơi nhờ 6 bu lông. Độ cứng của bu lông và thân nồi hơi là như nhau. Hệ số an toàn khi xiết bu lông là 1.2. Ứng suất kéo cho phép của bu lông là 100 Mpa. Xác định đường kính tối thiểu của thân bu lông?

- a. 6.26
- b. 7.26
- <u>c</u>. 8.26
- d. 9.26

$$F = Q/z = p.\pi.D2/(4.z)$$

$$V = s.(1-k).F$$

$$k = Cb/(Cb+Ct)$$

$$d_1 \ge \sqrt{\frac{4}{\pi} \cdot \frac{1,3V + k.F}{[\sigma_k]}}$$

Bài tập Chương III - Đai

<u>Câu 1:</u> Bộ truyền đai dẹt, có $T_1 = 130000$ Nmm, u = 3. Xác định đường kính bánh đai $d_1 \& d_2$, hệ số trượt $\varepsilon = 0.03$. Biết dãy tiêu chuẩn của đường kính bánh đại: 100, 112, 125, 140, 160, 180, 200, 224, 250, 315, 400, 450, 500, 560, 630, 710, 800, 900, 1000 mm.

- a. 250 & 710
- b. 100 & 315
- <u>c.</u> 315 & 900
- d. 180 & 560

$$d_1 = (5,2...6,4)\sqrt[3]{T_1} \quad ; \quad d_1 = (1100 \div 1300)\sqrt[3]{\frac{P_1}{n_1}} \quad ; \quad T_1 = 9,55.10^6.P_1/n_1$$

$$d_2 = d_1.u.(1-\varepsilon)$$

<u>Câu 2:</u> Bộ truyền đai thang có $d_1 = 140 \& d_2 = 400$ mm. Khoảng cách trục mong muốn là 550mm. Xác định chiều dài dây đai sao cho khoảng cách trục sai lệch ít nhất? Chiều dài tiêu chuẩn của dây đại: 400; 450; 500; 560; 630; 710; 800; 900; 1000; 1120; 1250; 1400; 1600; 1800; 2000; 2240; 2500; 2800; 3150 mm.

- a. 1600 mm
- b. 1800 mm
- c. 2000 mm
- d. 1400 mm

$$l = 2.a + \pi (d1 + d2)/2 + (d2 - d1)^{2}/(4a)$$

<u>Câu 3:</u> Bộ truyền đai, có góc ôm $\alpha_1 = 160^{\circ}$; hệ số ma sát tương đương giữa dây đai và bánh đại f = 0,75. Lực kéo $F_t = 2500$ N. Xác định lực căng lớn nhất trong bộ truyền đại (bỏ qua lực quán tính ly tâm)?

- a. 3058 N
- b. 2910 N
- c. 2851 N
- d. 2712 N

$$F_1 = \frac{F_t \cdot e^{f\alpha}}{e^{f\alpha} - 1}$$
; $F_2 = \frac{F_t}{e^{f\alpha} - 1}$; $F_0 = \frac{F_t}{2} \left(\frac{e^{f\alpha} + 1}{e^{f\alpha} - 1} \right)$

<u>Câu 4:</u> Góc ôm bộ truyền đai $\alpha_1 = 120^0$; hệ số ma sát tương đương giữa dây đai và bánh đai f = 0,65. Lực kéo $F_t = 2500$ N. Xác định lực tác dụng lên trục ?

- a. 3277 N
- b. 3456 N <u>c.</u> 3657 N d. 3756 N

$$F_0 = \frac{F_t}{2} \left(\frac{e^{f\alpha} + 1}{e^{f\alpha} - 1} \right)$$
; $F_r = 2F_0 \cos \beta / 2$; $\beta = 180^0 - \alpha_1$

<u>Câu 5:</u> Hệ số kéo tại điểm tối ưu ψ_0 =0,5. Đường kính bánh đai chủ động d_1 = 200 mm; Mô men xoắn cần truyền $T_1 = 140000$ Nmm. Xác định lực căng ban đầu để bộ truyền làm việc lợi nhất?

a. 1600 N

<u>b.</u> 1400 N

c. 1200 N

d. 1000 N

$$\psi = \frac{F_t}{2F_0} = \frac{F_1 - F_2}{F_1 + F_2} = \frac{\sigma_F}{2\sigma_0}$$
; $F_t = 2.T_1/d_1 \implies F_0$

<u>Câu 6:</u> Hệ số trượt của một bộ truyền đai bằng 0,02 khi hệ số kéo ψ_0 =0,6. Đường cong trượt của bộ truyền này được coi là tuyến tính khi $\psi < \psi_0$. Hỏi tại ψ =0,4 thì hệ số trượt có giá trị?

<u>a.</u> 0,0133

b. 0,0233

c. 0,0266

d. 0,0166

$$\varepsilon = \varepsilon_0 \cdot \psi/\psi_0$$

<u>Câu 7:</u> Bộ truyền đai có α_1 =150⁰; hệ số ma sát tương đương giữa đây đai và bánh đai là f = 0,65. Xác định hệ số kéo của bộ truyền khi làm việc:

a. 0,625

b. 0,658

c. 0.675

d. 0,692

$$\psi = \frac{F_t}{2F_0} = \frac{F_1 - F_2}{F_1 + F_2} = \frac{\sigma_F}{2\sigma_0}; \quad F_0 = \frac{F_t}{2} \left(\frac{e^{f\alpha} + 1}{e^{f\alpha} - 1} \right) \implies \quad \psi = \left(\frac{e^{f\alpha} - 1}{e^{f\alpha} + 1} \right)$$

<u>Câu 8:</u> Bộ truyền đai dẹt có chiều dày dây đai là 5mm, góc ôm trên bánh chủ động α_1 =150⁰; Góc nghiêng của bộ truyền so với phương ngang là 45⁰; Vận tốc của dây đai là 5m/s. Úng suất có ích cho phép trong điều kiện thí nghiệm là 1,8 MPa; Hệ số tải trọng động, K_d = 1,2; Lực kéo cần thiết là F_t = 1500 N. Xác định chiều rộng dây đai thích hợp nhất?

a. 200 mm

b. 214 mm

c. 224 mm

d.234 mm

$$b \ge \frac{1000.P k_d}{\delta.v.[\sigma_{F0}].C_{\alpha}.C_{v}.C_b} = \frac{F_t k_d}{\delta.[\sigma_{F0}].C_{\alpha}.C_{v}.C_b} ; F_t = 1000.P/v$$

$$C_{\alpha} = 1 - 0.003(180^{\circ} - \alpha_1)$$

$$C_v = 1.04 - 0.0004.v^2 ;$$

$$\beta \le 60^{\circ} \implies C_b = 1$$

$$60^{\circ} < \beta \le 80^{\circ} \implies C_b = 0.9$$

$$80^{\circ} < \beta \le 90^{\circ} \implies C_b = 0.8$$

<u>Câu 9:</u> Một bộ truyền đai thang có công suất P_1 =7,0Kw và công suất cho phép là $[P_1]$ =2,75. Hệ số tải trọng động là k_d =1,20. Số dây đai cần thiết để bộ truyền đảm bảo khả năng kéo là:

a. 2

<u>b.</u> 3

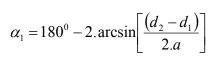
c. 4

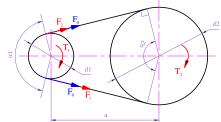
d. 5

$$z = \frac{P_1.k_d}{[P_0].C_g.C_u.C_l.C_z}$$
; $C_u.C_l.C_z = 1$

<u>Câu 10:</u> Bộ truyền đai thang, có d_1 = 140mm; d_2 = 400 mm; a = 450 mm. Xác định góc ôm trên bánh chủ động?

- a. 147°
- b. 150°
- c. 144°
- d. 152°

<u>Câu 11</u>: Bộ truyền đai thang có $d_1 = 140$ & $d_2 = 400$ mm. Khoảng cách trục mong muốn là 450mm. Xác định khoảng cách trục có thể sao cho sai lệch ít nhất có thể ? Chiều dài tiêu chuẩn của dây đai: 400; 450; 500; 560; 630; 710; 800; 900; 1000; 1120; 1250; 1400; 1600; 1800; 2000; 2240; 2500; 2800; 3150 mm.

- a. 457,0 mm
- b. 457,5 mm
- c. 458,0 mm
- d. 458,5 mm

$$L = 2.a + \pi \frac{d_1 + d_2}{2} + \frac{(d_2 - d_1)^2}{4.a} \implies L \text{ tiêu chuẩn;}$$

$$a = \frac{1}{4} \left\{ L - \frac{\pi(d_1 + d_2)}{2} + \sqrt{\left[L - \frac{\pi(d_1 + d_2)}{2}\right]^2 - 2(d_2 - d_1)^2} \right\}$$

Bài tập Chương IV - Xích

Câu 1: Theo công thức kinh nghiệm thì với bộ truyền xích có tỉ số truyền là 4,0 thì số răng đĩa chủ động là:

- a. 20
- b. 21
- c. 22
- d. 19

$$z_1 = 29 - 2.u$$

<u>Câu 2:</u> Góc xoay tương đối của bản lề xích khi vào và ra khớp với số răng z=20:

- a. 16⁰
- b. 18⁰
- c. 20^{0}
- $d. 22^{0}$.

$$=360^{0}/z$$

<u>Câu 3:</u> Khi bước xích tăng một lượng 0,1mm do mòn thì đường kính vòng chia của đĩa xích có z = 20 sē:

a. Tăng một khoảng 0,734mm

b. Tăng một khoảng 0,639mm

c. Giảm một khoảng 0,734mm

d. Giảm một khoảng 0,639mm

$$\Delta d = \Delta p / \sin(\pi/z)$$

<u>Câu 4:</u> Bộ truyền xích có $z_1 = 23$; u = 3; p = 19,05mm; a = 735mm. Số mắt xích nên chọn là:

- a. 121
- b. 122
- c. 123
- d. 124

$$x = \frac{l}{p} = \frac{z_1 + z_2}{2} + \frac{2.a}{p} + \left(\frac{z_2 - z_1}{2\pi}\right)^2 \cdot \frac{p}{a}$$

Câu 5: Bộ truyền xích có $z_1 = 23$; p = 25,4mm; $n_1 = 720(vg/ph)$. Vận tốc trung bình của dây xích:

- a. 5,82 m/s
- b. 6,63 m/s <u>c.</u> 7,01 m/s d. 7,53 m/s

$$v = \pi . d . n / 60000 = z . p . n / 60000$$
 (m/s) ; $d = p / \sin(\pi / z)$

<u>Câu 6</u>: Bộ truyền xích có $z_1 = 21$; p = 19.05; $n_1 = 720$ (vg/ph). Vận tốc nhỏ nhất của dây xích là:

- a. 5,25 m/s
- b. 4,76 m/s
- c. 4,25 m/s
- d. 4,0 m/s

$$v_{1x} = \omega_1 r_1 \cos \beta_1 \; ; v_{1y} = \omega_1 r_1 \sin \beta_1 \; ; \; r_1 = d_1/2 = p/\sin(\pi/z_1)/2; \; \omega = 2\pi.n \; ; \; \beta = 360/z/2$$

$$v_{1x} = v_1 \cos \beta_1 \; ; v_{1y} = v_1 \sin \beta_1 \; ; \; v = \pi.d.n/60000 = z.p.n/60000 \; (m/s)$$

$$v_{min} = v_{1x}$$

<u>Câu 7:</u> Cho bộ truyền xích đặt nằm ngang, biết khối lượng 1m xích là 1,0194kg, khoảng cách trục là 1m, vận tốc dây xích là 1 m/s. Xác định lực căng xích trên nhánh bị động?

a. 30,27N

b. 35,15 N

c. 40,28N

<u>d.</u> 62,18 N

Nhánh chủ động: $F_1 = F_t + F_2$

Nhánh bị động: $F_2 = F_0 + F_v$

 $F_0 = k_{\rm f}.q_{\rm m}.a.g$

 $F_{\rm v} = q_{\rm m.} v^2$

Hệ số phụ thuộc độ võng xích:

β	0	< 40°	≥ 40°	= 90°
<i>k</i> f	6	4	2	1

<u>Câu 8:</u> Cho bộ truyền xích đặt nằm ngang, $z_1 = 21$; p = 19,05mm; Mô men xoắn trên trục chủ động $T_1 = 500000$ Nmm. Xác định lực tác dụng lên trục ?

a. 8220N

b.8010N

c. 7924N

d. 8997N

$$F_{\rm r} = k_{\rm x}.F_{\rm t}$$
; $F_{\rm t} = 2.T_1/d_1$; $d_1 = p/\sin(\pi/z_1)$

<u>Câu 9:</u> Bộ truyền xích bôi tron nhỏ giọt, hai dãy xích, làm việc 1 ca, góc nghiêng của bộ truyền so với phương ngang là 45° , tải trong đặt lên là va đập mạnh, khoảng cách trục a≈ 40.p; khoảng cách trục không điều chỉnh được, trên trục chủ động có: $z_1 = 23$; $n_1 = 60$ vg/ph; Công suất cần truyền, $P_1 = 3$ KW. Công suất tính toán của bộ truyền xích?

a. 6,114 kW

b. 5,125 kW

c. 4,138 kW

d. 3,597 kW

 $P_t = P.k.k_z.k_n / k_{day} \le [P_0]$; $k = k_d.k_A.k_0.k_{dc}.k_b.k_c$

Số dẫy	1	2	3	4
$k_{ m d}$	1	1,7	2,5	3

<u>Câu 10:</u> Bộ truyền xích 2 dãy có: $z_1 = 23$; $n_1 = 60$ vg/ph. Hệ số sử dụng là 2.25. Công suất cần truyền, $P_1 = 3$ KW. Công suất tính toán của bộ truyền xích?

a. 6,114 kW

b. 5,125 kW

c. 4,138 kW

d. 3,597 kW

$$P_{t} = P.k.k_{z}.k_{n} / k_{day} \leq [P_{0}] \quad ; \quad k = k_{\mathrm{d}}.k_{\mathrm{A}}.k_{0}.k_{\mathrm{dc}}.k_{\mathrm{b}}.k_{\mathrm{c}}$$

cuu duong than cong. com

Bài tập Chương V - Bánh răng

<u>Câu 1:</u> Bánh răng trụ răng nghiêng có z = 30; m = 4; $\beta = 14^{\circ}$; Xác định đường kính vòng chia?

<u>a.</u> 123,674

b. 125,674 c. 127,674 d. 129,674

$$d = m.z/\cos \beta$$

<u>Câu 2:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng có z_1 =20; z_2 =65; m=3; góc của thanh răng sinh bằng 25°; $a_w = 130$. Xác định tổng hệ số dịch chỉnh?

a. 0,869

b. 0,849

c. 0,889

d. 0,829

$$\cos \alpha_{tw} = \frac{(z_1 + z_2).m.\cos \alpha}{2a_w \cos \beta} \implies \alpha_{tw}$$

$$x_{t} = \frac{(z_{1} + z_{2})(\text{inv}\alpha_{tw} - \text{inv}\alpha)}{2\text{tg}\alpha} ; \quad \text{v\'{o}i} \quad \text{inv}\alpha = \text{tg}\alpha - \alpha$$

<u>Câu 3:</u> Bộ truyền giảm tốc bánh răng trụ răng thẳng ăn khớp ngoài có z_1 =21; u=4; α =20°; $\alpha_{\rm w}$ =21,08°. Tổng hệ số dịch chỉnh tính được là:

a. 0,382

b.0,764

c. 0,191

d. -0,191

$$z_2 = z_1.u$$
 \Rightarrow lấy z_2 nguyên
$$x_t = \frac{(z_1 + z_2)(\text{inv}\alpha_w - \text{inv}\alpha)}{2\text{tg}\alpha} ; \text{ với inv}\alpha = \text{tg}\alpha - \alpha$$

Câu 4: Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng ăn khớp ngoài không dịch chỉnh có a_w =155; $u=3.5\pm2\%$; mô đun lấy lớn nhất theo công thức kinh nghiệm và thuộc dãy tiêu chuẩn 1 (1; 1,25; 1,5; 2; 2,5; 3; 4; 5; 6; 8; 10; 12 mm). Số răng z_1 và z_2 có thể chọn là:

a. 23 và 80

$$m = (0.01 \sim 0.02).a_{\text{w}}$$
 \Rightarrow lấy m tiêu chuẩn

chọn sơ bộ $\beta = 10^{\circ}$

$$z_1 = 2.a_{\text{w}}.\cos\beta/(m(u+1))$$
 \Rightarrow $z_2 = z_1.u$

tính kiểm tra u và β

<u>Câu 5:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng ăn khớp ngoài có z_1 =21; z_2 =84. Hệ số Z_{ϵ} tính được

<u>a.</u> 0,878

b. 0,927

c. 0,572

d. 0,769

$$\varepsilon_{\alpha} = [1,88 - 3,2(1/z_1 + 1/z_2)]$$

$$Z_{\varepsilon} = \sqrt{(4 - \varepsilon_{\alpha})/3}$$

<u>Câu 6:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng ăn khớp ngoài, có $z_1 = 25$; $z_2 = 70$; $\beta = 15^\circ$; Xác $\operatorname{dinh} Z_{\varepsilon} \operatorname{bi\acute{e}t} \varepsilon_{\beta} = 1,1 ?$

a. 0,779

b. 0,729

c. 0,709

d. 0,759

$$\mathcal{E}_{\alpha} = [1,88 - 3,2(1/z_1 + 1/z_2)]\cos\beta$$

$$Z_{\varepsilon} = \sqrt{\frac{(4 - \varepsilon_{\alpha})(1 - \varepsilon_{\beta})}{3} + \frac{\varepsilon_{\beta}}{\varepsilon_{\alpha}}} \qquad \text{n\'eu } \varepsilon_{\beta} > 1 \qquad \Rightarrow \qquad Z_{\varepsilon} = \sqrt{\frac{1}{\varepsilon_{\alpha}}}$$

<u>Câu 7:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng ăn khớp ngoài, có $z_1 = 25$; $z_2 = 70$; $\beta = 15^\circ$; ψ_{ba} = 0.3. Xác định Z_{ε} ? b. 0.729 c. 0.709 d. 0.759

a. 0,779

$$\varepsilon_{\beta} = \frac{b_{w} \sin \beta}{\pi m}; b_{w} = a_{w}. \ \psi_{ba}; \ a_{w} = \frac{m(z_{1} + z_{2})}{2 \cos \beta} \quad \Rightarrow \quad \varepsilon_{\beta} = \frac{\psi_{ba}(z_{1} + z_{2}) \text{tg}\beta}{2\pi}$$

$$\varepsilon_{\alpha} = [1,88 - 3,2(1/z_{1} + 1/z_{2})] \cos \beta$$

$$Z_{\varepsilon} = \sqrt{\frac{(4 - \varepsilon_{\alpha})(1 - \varepsilon_{\beta})}{3} + \frac{\varepsilon_{\beta}}{\varepsilon_{w}}} \qquad \text{n\'eu } \varepsilon_{\beta} > 1 \qquad \Rightarrow \qquad Z_{\varepsilon} = \sqrt{\frac{1}{\varepsilon_{\alpha}}}$$

<u>Câu 8:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng ăn khớp ngoài (không dịch chỉnh), có β =30°; $\alpha=14^{\circ}$; $\beta_b\approx\beta$. Xác định $Z_H=?$

<u>a.</u> 1,805

b. 1,845 c. 1,885 d. 1,765

$$\alpha_t = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}\alpha/\cos\beta)$$
; $\alpha_{tw} = \operatorname{arccos}(a.\cos\alpha_t/a_w)$

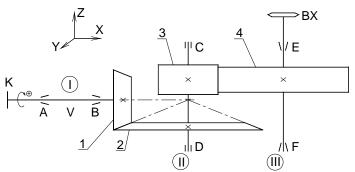
không dịch chỉnh $\Rightarrow \alpha_{tw} = \alpha_{t}$

Nếu không cho $\beta_b \approx \beta$ thì $\beta_b = \arctan(\cos \alpha_{tw}. tg\beta)$

$$Z_H = \sqrt{\frac{2\cos\beta_b}{\sin 2\alpha_{tw}}}$$

<u>Câu 9:</u> Cho sơ đồ hộp giảm tốc 2 cấp như hình 1 với bánh răng 3 nghiêng trái (\\) có $\alpha_{\rm nw}$ =20°; $\beta_{\rm w}$ =14°; $T_{\rm II}$ = 250000Nmm; $d_{\rm w3}$ =55mm. Thành phần lực ăn khớp dọc trục trên bánh răng 3 sẽ:

- a. Ngược chiều trục Z và có giá trị 2267N
- b. Cùng chiều trục Z và có giá trị 2267N
- c. Cùng chiều trục Z và có giá trị 3410N
- d. Ngược chiều trục Z và có giá trị 3410N

Hình 1: Sơ đồ hộp giảm tốc 2 cấp côn-trụ

Hình 2: Sơ đồ phổ tải

$$F_{t} = 2T_{1} / d_{w1} = 2T_{2} / d_{w2}$$

$$F_{a} = F_{t} \operatorname{tg} \beta_{w}$$

$$F_{r} = F_{t} \operatorname{tg} \alpha_{tw} = F_{t} \operatorname{tg} \alpha_{nw} / \cos \beta_{w}$$

$$F_{n} = \frac{F_{t}}{\cos \alpha_{nw} \cos \beta_{w}} = \frac{2T}{d_{w} \cos \alpha_{nw} \cos \beta_{w}}$$

<u>Câu 10:</u> Bộ truyền bánh răng trụ ăn khớp ngoài, quay 1 chiều, có sơ đồ tải trọng trên trục ra như hình 2. Mỗi ca làm việc của bộ truyền có thông số như sau: $t_{\rm ck}$ =8h; t_1 =5h; t_2 =2h; t_3 =1h; t_2 =0,75 t_1 ; t_3 =0,5 t_1 . Tuổi thọ yêu cầu của bộ truyền là t_1 =5000h. Vận tốc trục vào t_1 =210 (vg/ph). Tích các hệ số t_1 =1,1; t_2 =1,1; t_3 =1,1. Biết bánh răng có vật liệu giống nhau và đường cong mỏi của vật liệu có các thông số t_1 =1,1. Biết bánh răng có vật liệu giống nhau và đường cong mỏi của vật liệu có các thông số t_1 =10.

d. 967,265

$$\begin{split} N_{\rm HE} &= \sum \left(\sigma_{\rm Hi}/\sigma_{\rm H1}\right)^{m_{\rm H}} N_{i}^{'} = 60c \sum \left(T_{i}/T_{1}\right)^{3} n_{i} t_{i} = 60.c.n.L_{h} \sum \left(T_{i}/T_{1}\right)^{3} t_{i} / t_{\rm ck} \\ \text{N\'eu} \ N_{\rm HE} &\geq N_{\rm H0} \qquad \Rightarrow \qquad K_{\rm HL} = 1 \\ \text{N\'eu} \ N_{\rm HE} &< N_{\rm H0} \qquad \Rightarrow \qquad K_{\rm HL} = \left(N_{\rm H0}/N_{\rm HE}\right)^{1/m_{\rm H}}; \\ &\left[\sigma_{\rm H}\right] = \frac{\sigma_{H\, \rm lim}^{0} K_{\rm HL}}{s_{H}}.Z_{\rm R}.Z_{\rm v}.K_{\rm xH} \end{split}$$

<u>Câu 11:</u> Cho bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng ăn khớp ngoài có $K_{\rm H\beta}$ =1,15; u=3; $\psi_{\rm bd}$ =0,8; $T_{\rm l}$ =400000 Nmm; [$\sigma_{\rm H}$]=480 MPa; Xác định chính xác khoảng cách trục sơ bộ theo sức bền tiếp xúc?

<u>a.</u> 234.61

b. 209,81

c. 196,81

d. 161,91

$$a_{\rm w} = K_{\rm a} (u \pm 1) \sqrt[3]{\frac{T_1 K_{\rm H\beta}}{\psi_{ba} [\sigma_{\rm H}]^2 u}}$$
; $\psi_{\rm ba} = 2 \psi_{\rm bd} / (u \pm 1)$; $K_{\rm a} = 49.5 \text{ MPa}^{1/3}$

<u>Câu 12:</u> Cho bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng ăn khớp ngoài có T_1 =420000 Nmm; u=3,4; $[\sigma_H]$ =482 MPa; ψ_{ba} =0,4; $K_{H\beta}$ =1,05. Xác định khoảng cách trục sơ bộ theo sức bền tiếp xúc?

<u>a.</u> 245

b. 135

c. 255

d. 210

$$a_{\rm w} = K_{\rm a} (u \pm 1) \sqrt[3]{\frac{T_1 K_{{\rm H}\beta}}{\psi_{ba} [\sigma_{\rm H}]^2 u}}$$

<u>Câu 13:</u> Cho bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng không dịch chỉnh có z_1 =22; ψ_d =0,8; T_1 =500000 Nmm; $K_{F\beta}$ =1,4; Y_{ϵ} =1; K_m =1,4; $[\sigma_{F1}]$ =200 MPa; Hệ số dạng răng được xác định theo công thức Y_F = 3,2 + $\frac{4,7}{Z}$. Xác định chính xác mô đun sơ bộ theo sức bền uốn của bộ truyền?

a. 4,391

b. 4,091

c. 4.691

d. 4,991

$$m = K_{\rm m} \sqrt[3]{\frac{T_1 K_{\rm F\beta} Y_F Y_{\varepsilon}}{z_1^2 \psi_{\rm bd} [\sigma_F]}}$$

<u>Câu 14:</u> Tính thiết kế sơ bộ mô đun m nhỏ nhất của bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng theo độ bền uốn biết: T_1 =100000Nmm, sơ bộ hệ số tải trọng K_F =1,25, số răng Z_1 =23; hệ số chiều rộng vành răng ψ_{bd} =0,8, Các hệ số Y_{F1} =3,45; Y_{F2} =3,63; K_m =1,4; $[\sigma_{F1}]$ =252MPa; $[\sigma_{F2}]$ =236Mpa (các hệ số khác nếu có lấy bằng 1)

<u>a.</u> 2,5

h 3

c. 4

d. 2

$$m_1 = K_{\rm m} \sqrt[3]{\frac{T_1 K_{{\rm F}\beta} Y_{F1} Y_{\varepsilon}}{z_1^2 \psi_{\rm bd}[\sigma_{F1}]}} \; ; \quad m_2 = K_{\rm m} \sqrt[3]{\frac{T_1 K_{{\rm F}\beta} Y_{F2} Y_{\varepsilon}}{z_1^2 \psi_{\rm bd}[\sigma_{F2}]}}$$

m được lấy theo tiêu chuẩn và $\geq \max\{m_1, m_2\}$

<u>Câu 15</u>: Cho bộ truyền bánh răng côn răng thẳng ăn khớp ngoài có T_1 =220000 Nmm; u=3,4; $[\sigma_{\rm H}]$ =482 MPa; $K_{\rm be}$ =0,3; $K_{\rm H\beta}$ =1,05. Xác định chiều dài côn ngoài sơ bộ theo sức bền tiếp xúc?

a. 197.9

b. 187.9

c. 177.9

d. 167.9

$$R_{\rm e} = K_{\rm R} \sqrt{u^2 + 1} \sqrt[3]{\frac{T_{\rm I} K_{{\rm H}\beta}}{(1 - K_{be}) K_{be} u [\sigma_{\rm H}]^2}}$$
 $K_{\rm R} = 50 \text{ MPa}^{1/3}$

<u>Câu 16</u>: Bộ truyền bánh răng côn răng thẳng truyền động giữa 2 trục vuông góc có $z_1=31$; góc côn δ_1 =15,524° và mô đun m_{te} =3,5. Chiều dài côn ngoài là:

a. 202,695

b. 205,056

c. 199,998

d. 206,745

$$d_{e1}=m_{te}.z_1$$
, $d_{e2}=m_{te}.z_2$
 $R_e = \sqrt{d_{e1}^2 + d_{e2}^2}/2 = 0.5.m_{te}\sqrt{z_1^2 + z_2^2} = d_{e1.2}/(2\sin\delta_{1.2})$

<u>Câu 17:</u> Bộ truyền bánh răng côn có: m_{te} =3 mm; z_1 =24; u=3,75. Chiều dài côn ngoài R_{e} (mm) là:

<u>a.</u> 139,72

b. 172,75 c. 128,24 d. 168,23

$$z_2=u.z_1$$
 \Rightarrow lấy z_2 nguyên
$$R_e = \sqrt{d_{e1}^2 + d_{e2}^2} / 2 = 0.5.m_{e} \sqrt{z_1^2 + z_2^2} = d_{e1.2} / (2\sin\delta_{1.2})$$

<u>Câu 18:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng không dịch chỉnh có $z_1 = 23$; $z_2 = 69$; $\beta \approx$ $15,5^{\circ}$; a = 120. Xác định chính xác góc nghiêng của bánh răng? (mô đun tiêu chuẩn lấy theo dãy: 1; 1,25; 1,5; 2; 2,5; 3; 3,5; 4; 5)

a. 16,598°

b. 16,089°

c. 15,500°

d. 16,398°

$$m = \frac{2a\cos\beta}{z_1 + z_2}$$
 \Rightarrow lấy m tiêu chuẩn

$$\cos \beta = \frac{m.z_{1,2}}{d_{1,2}} = \frac{m.(z_1 + z_2)}{2a} \quad \Rightarrow \qquad \beta$$

<u>Câu 19:</u> Bộ truyền giảm tốc bánh răng trụ răng thẳng ăn khớp ngoài có $z_1=21$; u=4; m=3; α =20°; a_w =160. Góc a_w tính được là:

a. 22,330

b. 22,769

c. 20,962

d. 18,992

$$z_2=u.z_1$$
 \Rightarrow lấy z_2 nguyên $a=m(z_1+z_2)/2$ $\alpha_t=\arctan(\operatorname{tg}\alpha/\cos\beta)$ $\alpha_{tw}=\arccos(a.\cos\alpha_t/a_w)$ Bánh rằng thẳng $\beta=0$ \Rightarrow $\alpha_t=\alpha$, $\alpha_w=\alpha_{tw}$

<u>Câu 20:</u> Bánh răng nghiêng có góc thanh răng sinh $\alpha = 25^{\circ}$; góc nghiêng $\beta = 14^{\circ}$. Xác định góc áp lực tại vòng chia trong mặt phẳng mút?

- a. 25,668
- b. 26,668
- c. 24,668
- d. 27,668

góc profin răng: $\alpha_t = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg} \alpha / \cos \beta)$ góc ăn khớp: $\alpha_{tw} = \operatorname{arccos}(a.\cos \alpha_t / a_w)$ không dịch chỉnh $\Rightarrow \alpha_{tw} = \alpha_t$

<u>Câu 21:</u> Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng dịch chỉnh đều. Góc của thanh răng sinh $\alpha = 14.5^{\circ}$; Góc nghiêng của răng $\beta = 12^{\circ}$; $z_1 = 20$; $z_2 = 60$; m = 3mm; $a_{\rm w} = 130$ mm. Xác định góc ăn khớp?

- <u>a.</u> 24,168°
- b. 24, 568°
- c. 23,168°
- d. 23,568°

$$a = m(z_1 + z_2)/(2\cos\beta)$$

$$\alpha_t = \arctan(\operatorname{tg}\alpha/\cos\beta)$$

$$\alpha_{tw} = \arccos(a.\cos\alpha_t/a_w)$$

<u>Câu 22:</u> Bánh răng trụ răng nghiêng có z = 25; m = 2 mm; góc nghiêng của răng $\beta = 12^\circ$. Xác định đường kính vòng chia (mm) của bánh răng trụ răng thắng tương đương?

- <u>a.</u> 53.43
- b. 54.43
- c. 55.43
- d. 56.43

cuu duong than cong.

$$d = \text{m.z/cos}\beta$$

 $d_{\rm v} = d/{\rm cos}^2 \beta$

<u>Câu 23:</u> Bánh răng trụ răng nghiêng có z = 25; góc nghiêng của răng $\beta = 12^{\circ}$. Xác định số răng của bánh răng trụ răng thẳng tương đương?

- a. 26.7
- b. 24.7
- c. 22.7
- d. 28.7

$$z_{\rm v} = z/\cos^3 \beta$$

<u>Câu 24:</u> Bộ truyền bánh răng côn răng thẳng có góc côn chia trên bánh chủ động $\delta_1 = 20^\circ$. Tỉ số truyền của bộ truyền bánh răng trụ tương đương là?

- <u>a.</u> 7.55
- b. 6.55
- c. 5.55
- d. 8.55

$$u = 1/\text{tg}\delta_1$$

$$u_{\rm v} = u^2$$

<u>Câu 25:</u> Bộ truyền bánh răng côn răng thẳng có u = 3. Xác định góc côn chia của bánh chủ động?

- <u>a.</u> 18.43
- b. 16.43
- c. 17.43
- d. 19.43

$$u = 1/\lg \delta_1 \implies \delta$$

<u>Câu 26:</u> Bộ truyền bánh răng trụ với b_w =35 mm thì tính được σ_H =480 MPa, xác định giá trị tối thiểu của chiều rộng vành răng để bộ truyền đảm bảo sức bền tiếp xúc biết $[\sigma_{\rm H}] = 460 \text{MPa}$?

- <u>a.</u> 38.11 mm
- b. 36.11 mm c. 37.11 mm d. 39.11 mm

$$b_{w}^{'} = b_{w} \left(\frac{\sigma_{H}}{[\sigma_{H}]} \right)^{2}$$

<u>Câu 27:</u> Bánh răng trụ răng thẳng có $\alpha = 20^{\circ}$; m = 2; z = 20. Xác định bán kính cong của biên dạng răng tại vòng chia?

- a. 6.24
- b. 6.44
- c. 6.64
- <u>d.</u> 6.84

$$\rho = 0.5.d_{\rm w}.\sin\alpha_{\rm w} = 0.5.m.z.\sin\alpha_{\rm w}$$

với
$$\alpha_{\rm w} = \alpha$$

<u>Câu 28:</u> Bánh răng trụ răng nghiêng có $\alpha = 20^{\circ}$; m = 2; z = 20; $\beta = 12^{\circ}$. Xác định bán kính cong của biên dạng răng tại vòng chia?

- a. 7,35
- b. 7,25
- c. 7,45
- <u>d.</u> 7,15

$$\rho = 0.5.d_{\rm v}.\sin\alpha_{\rm w}$$

với
$$\alpha_{\rm w} = \alpha$$

$$d_{\rm v} = d/\cos^2\beta = m.z/\cos^2\beta$$

<u>Câu 29:</u> Bánh răng trụ răng nghiêng có $b_w = 50$ mm, $\beta = 12^\circ$, m = 2.5, xác định hệ số trùng khớp dọc $\varepsilon_{\beta} = ?$

a. 1.234

b. 1.432

c. 1.243

d. 1.324

$$\varepsilon_{\beta} = \frac{b_{w} \sin \beta}{\pi . m}$$

Câu 30: Bộ truyền bánh răng trụ răng thẳng có $z_1 = 30$; u = 3.5. Xác định sơ bộ hệ số trùng khớp ngang ε_{α} ?

a. 1.674

b. 1.743

c. 1.765

d. 1.801

$$\varepsilon_{\alpha} = [1,88 - 3,2(1/z_1 + 1/z_2)]\cos\beta$$
 với $z_2 = u.z_1$; $\beta = 0^{\circ}$

$$v\acute{o}i z_2 = u.z_1$$
; $\beta = 0^\circ$

Câu 31: Bộ truyền bánh răng trụ răng nghiêng có $z_1 = 30$; u = 3.5, $\beta = 12^\circ$. Xác định sơ bộ hệ số trùng khớp ngang ε_{α} ?

a. 1.674

b. 1.743

c. 1.705

d. 1.801

$$\varepsilon_{\alpha} = [1,88 - 3,2(1/z_1 + 1/z_2)]\cos\beta$$

với $z_2 = u.z_1$

<u>Câu 32:</u> Bánh răng nghiêng có b_w =45mm, β = 12°, α_n =20°. Xác định chiều dài khi hai đôi răng ăn khớp đầy đủ với nhau (mm).

a. 91.76

b. 81.74

c. 71.75

d. 86.81

$$\alpha_t = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg} \alpha_n / \cos \beta)$$
; $\alpha_{tw} = \operatorname{arccos}(a.\cos \alpha_t / a_w)$

không dịch chỉnh $\Rightarrow \alpha_{tw} = \alpha_t$

Nếu không cho $\beta_b \approx \beta$ thì $\beta_b = \arctan(\cos \alpha_{tw}. tg\beta)$

Hai đôi răng ăn khớp đầy đủ với nhau $\Rightarrow \varepsilon_{\alpha} = 2$

Chiều dài tiếp xúc: $l_{\rm H} = \varepsilon_{\alpha}.b_{\rm w}/\cos\beta_{\rm b}$

Nếu ε_{α} không phải là một số nguyên thì cần phải được biết giá trị của hệ số thay đổi K_{ε} , khi đó có:

$$l_{\rm H} = K_{\rm \epsilon}.\varepsilon_{\rm \alpha}.b_{\rm w}/{\rm cos}\beta_{\rm b}$$

Bài tập Chương VI - Trục vít

Câu 1: Bộ truyền trục vít bánh vít có số mối ren vít $z_1 = 4$; hệ số đường kính q = 12.5; x=0; hệ số ma sát giữa trục vít và bánh vít là 0,08. Xác định hiệu suất lý thuyết của bộ truyền (không kể đến mất mát do ma sát trong ổ và khuấy dầu)?

<u>a.</u> 0,780

b. 0,762

c. 0.742

d. 0,720

 $tg \gamma = z_1/q \implies \gamma$

 φ =arctgf

 $\eta = \frac{\mathrm{tg}\,\gamma}{\mathrm{tg}(\,\gamma + \varphi)}$

<u>Câu 2:</u> Bộ truyền trục vít-bánh vít có m = 12,5; q = 16; số răng bánh vít $z_2=34$. Để khoảng cách trục a_w =315 mm thì hệ số dịch dao x khi cắt bánh vít là:

<u>a.</u> 0,2

b. -0.1

c. 0,1

d. -0.2

$$x = a_{\rm w}/m - 0.5(q+z_2)$$

<u>Câu 3:</u> Xác định khoảng cách trục bộ sơ bộ nhỏ nhất (mm) bộ truyền trục vít-bánh vít không dịch chỉnh có số răng bánh vít là $z_2=35$; hệ số đường kính q=20; hệ số tải trọng $K_H=1,35$; mô men xoắn trên bánh vít T_2 =1050000Nmm; ứng suất tiếp xúc cho phép $[\sigma_H]$ =212MPa.

a. 183,61

b. 124,39

c. 177,16

d. 186,72

$$a_{\rm w} = (z_2 + q)\sqrt[3]{\left(\frac{170}{z_2[\sigma_{\rm H}]}\right)^2 \frac{T_2K_{\rm H}}{q}}$$
 (mm)

<u>Câu 4:</u> Bộ truyền trục vít-bánh vít không dịch chỉnh có u=26,5; m=8mm; $z_2=53$; q=10; n_1 =1450(vg/ph). Vận tốc trượt (m/s) là:

a. 6,19

b. 7,74 c. 3,10 d. 7,78

$$z_1 = z_2/u$$

$$v_{\rm t} = \frac{m.n_{\rm l}}{19100} \sqrt{z_{\rm l}^2 + q^2}$$
 (m/s)

<u>Câu 5:</u> Bộ truyền trục vít có số mối ren vít $Z_1 = 2$, hệ số đường kính q = 10, hệ số dịch chỉnh x = 0.1. Xác định góc vít lăn:

a. 11,09°

b. 13,05°

c. 12,16°

d. 9,87°

$$d_{w1} = (q+2x)m$$

$$\Rightarrow \operatorname{tg} \gamma_{w} = \frac{m.z_{1}}{d_{w1}} = \frac{z_{1}}{q+2x}$$

<u>Câu 6:</u> Số mối ren vít $z_1 = 2$, mô đun m = 6.5, xác định bước của ren vít ?

<u>a.</u> 40,84

b. 41,84

c. 42,84

d. 43,84

$$p_z = z_1 . p = z_1 . (\pi . m)$$

<u>Câu 7:</u> Bộ truyền trục vít bánh vít có $z_2 = 32$, q = 10, x = 0.2, m = 6.3, xác định khoảng cách trục (mm) của bộ truyền?

a. 133,6

b. 123,9

c. 142,9

d. 136,3

$$a_{\rm w} = (q+z_2+2.x)m/2$$

<u>Câu 8</u>: Bộ truyền trục vít bánh vít có góc vít lăn $\gamma_{\rm w} = 12^{\circ}$, $d_{\rm w1} = 63$ mm, $d_2 = 252$ mm, xác định tỉ số truyền?

<u>a.</u> 18,82

b. 17,82

c. 16,82

d. 15,82

$$\operatorname{tg} \gamma_{w} = \frac{m.z_{1}}{d_{w1}} \quad \Rightarrow \qquad z_{1}.m \quad \Rightarrow \qquad p_{z} = z_{1}.p = z_{1}.(\pi.m)$$

$$u = \frac{n_1}{n_2} = \frac{\pi . d_2}{p_z}$$

<u>Câu 9:</u> Bộ truyền trục vít – bánh vít với trục vít là chủ động, có $d_2 = 252$ mm, $T_2 =$ 800000Nmm, x = 0, $\gamma = 12^\circ$, $\alpha = 20^\circ$, hệ số ma sát f = 0.1. Xác định lực hướng tâm tác dụng lên trục vít?

<u>a.</u> 2414 N

b. 2314 N c. 2214 N d. 2114 N

góc ma sát $\varphi = \operatorname{arctg} f$

$$F_{a1} = F_{t2} = 2.T_2/d_2$$

$$F_{t1} = F_{a2} = F_{a1}.tg(\gamma \pm \varphi) = F_{t2}.tg(\gamma \pm \varphi)$$

$$F_{\rm r1} = F_{\rm r2} = \frac{F_{\rm t2}.\cos\varphi. \lg\alpha_n}{\cos(\gamma \pm \varphi)}$$

$$F_{\rm n} = \frac{F_{\rm t2}.\cos\varphi}{\cos\alpha_{\rm n}.\cos(\gamma \pm \varphi)}$$

<u>Câu 10</u>: Bộ truyền trục vít – bánh vít có m = 6.5, q = 10, $z_2 = 30$, $T_2 = 800000$ Nmm, x = 0, hệ số tải trọng $K_H = 1.2$. Tính ứng suất tiếp xúc lớn nhất trong bộ truyền?

a. 299.1 MPa

b. 289.1 MPa

c. 279.1 MPa

d. 269.1 MPa

$$d_{\text{w1}} = m(q+2x)$$
 $d_{\text{w2}} = d_2 = m.z_2$
 $\sigma_{\text{H}} = \frac{480}{d_2} \sqrt{\frac{T_2 K_{\text{H}}}{d_1}}$

<u>Câu 11:</u> Tính đường kính tối thiểu của bánh vít theo độ bền uốn, biết: T_2 =670000Nmm. Hệ số tải trọng khi tính theo độ bền uốn K_F =1,13; hệ số dạng răng Y_F =1,55. Chiều rộng bánh vít b_w =50mm; góc vít γ = 8,5°; mô đun dọc trục vít m = 6,3; $[\sigma_F]$ = 60MPa.

<u>a.</u> 87,89 mm

b. 107,19 mm

c. 65,98 mm

d. 180,93 mm

$$\sigma_{\rm F} = \frac{1, 4.T_2.K_{\rm F\beta}.K_{\rm Fv}.Y_{\rm F}}{b_2.d_2.m.\cos\gamma} \le [\sigma_{\rm F}]$$

Trong đó $K_{\rm F\beta}.K_{\rm Fv}$ = $K_{\rm F}$, với $K_{\rm F}$ đã được cho $\Rightarrow d_2$

Bài tập Chương VII - Trục

<u>Câu 1:</u> Trục quay một chiều có đường kính d=40 mm chịu mô men xoắn T=250000 Nmm. Xác định biên độ ứng suất xoắn khi coi ứng suất này thay đổi theo chu kỳ mạch động:

a. 9,95

b. 10,83

c. 7,56

d. 11,78

$$W_{0j} = \frac{\pi . d_j^3}{16}$$

$$\tau_{\rm mj} = \tau_{\rm aj} = \tau_{\rm maxj}/2 = T_{\rm j}/2W_{0{\rm j}}$$

<u>Câu 2:</u> Trên biểu đồ mô men xác định được các giá trị mô men uốn và xoắn (Nmm) tại một tiết diện là M_x =85000 Nmm; M_y =65000 Nmm; T=180000 Nmm. Trục quay 1 chiều, tải không đổi, đường kính tiết diện 30mm. Biên độ và giá trị trung bình ứng suất tiếp là:

<u>a.</u> 16,98 và 16,98

b. 33,95 và 33,95

c. 67,91 và 33,95

d. 33,95 và 16,98

$$W_{0j} = \pi . d_j^3 / 16$$

$$\tau_{\rm mj} = \tau_{\rm aj} = \tau_{\rm maxj}/2 = T_{\rm j}/2W_{0\rm j}$$

<u>Câu 3:</u> Trên biểu đồ mô men xác định được các giá trị mô men uốn và xoắn (Nmm) tại một tiết diện là M_x =85000; M_y =65000; T=180000. Trục quay 1 chiều, tải không đổi, đường kính tiết diện 30mm. Biên độ và giá trị trung bình ứng suất pháp là:

a. 40,37 và 0,0

b. 40,37 và 20,18

c. 20,18 và 0,0

d. 19,8 và 19,8

$$W_i = \pi . d_i^3 / 32$$

$$\sigma_{mj} = 0$$
, $\sigma_{aj} = M_j/W_j$

<u>Câu 4:</u> Trên biểu đồ mô men xác định được các giá trị mô men uốn và xoắn (Nmm) tại một tiết diện là M_x =85000 Nmm; M_y =65000 Nmm; T=180000 Nmm. Trục quay 1 chiều, tải không đổi, đường kính tiết diện 30mm với rãnh then rộng b = 10 mm, sâu t_1 = 5 mm. Biên độ và giá trị trung bình ứng suất tiếp là:

a. 18,8 và 18,8

b. 37,6 và 37,6

c. 18,8 và 37,6

d. 37,6 và 18,8

$$W_{0j} = \frac{\pi . d_j^3}{16} - \frac{b_j . t_{1j} . (d_j - t_{1j})^2}{2 . d_j}$$

$$\tau_{\rm mj} = \tau_{\rm aj} = \tau_{\rm maxj}/2 = T_{\rm j}/2W_{0{\rm j}}$$

<u>Câu 5:</u> Trên biểu đồ mô men xác định được các giá trị mô men uốn và xoắn (Nmm) tại một tiết diện là M_x =85000; M_y =65000; T=180000. Trục quay 1 chiều, tải không đổi, đường kính tiết diện 30mm với rãnh then rộng b = 10 mm, sâu t_1 = 5 mm. Biên độ và giá trị trung bình ứng suất pháp là:

$$W_{j} = \frac{\pi . d_{j}^{3}}{32} - \frac{b_{j} . t_{1j} . (d_{j} - t_{1j})^{2}}{2 . d_{j}}$$

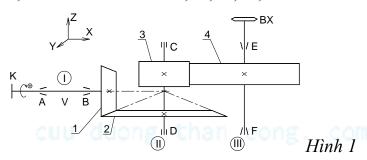
$$\sigma_{mj} = 0$$
, $\sigma_{aj} = M_j/W_j$

<u>Câu 6:</u> Trên biểu đồ mô men xác định được các giá trị mô men uốn và xoắn (Nmm) tại một tiết diện là M_x =85000; M_y =65000; T=180000. Với ứng suất cho phép là 55MPa, đường kính tính toán (mm) của trục tại tiết diện này là:

$$M_{ij} = \sqrt{M_{xij}^2 + M_{yij}^2}$$
; $M_{tdij} = \sqrt{M_{ij}^2 + 0.75.T_{ij}^2}$

$$d_{ij} \ge \sqrt[3]{\frac{M_{\text{td}ij}}{0,1[\sigma]}}$$

<u>Câu 7:</u> Trục I trong hộp giảm tốc lắp trên 2 ổ lăn giống nhau A và B (xem hình vẽ 1) chịu mô men xoắn T_i =140000Nmm. Vật liệu trục có [τ]=18MPa. Đường kính các đoạn trục lần lượt tại các vị trí lắp Khớp, Ô lăn A; Vai trục V, ổ lăn B và Bánh răng 1 nên chọn là:

$$d_i \ge \sqrt[3]{\frac{T_i}{0.2[\tau]}}$$
 \Rightarrow đường kính các đoạn trục theo yêu cầu kết cấu

<u>Câu 8:</u> Chi tiết then bằng trên trục có d=25mm, T=250000Nmm, b=8 mm, h=7 mm, t_1 =4 mm, chiều dài then l=40 mm. Xác định ứng suất dập và ứng suất cắt lớn nhất trên then (MPa) ?

<u>a.</u> 166,7 và 62,5

b. 83,3 và 37,7

c. 133,4 và 55,5

d. 66,7 và 27,7

$$\sigma_d = \frac{2T}{d \, l. (h - t_1)}$$

$$\tau_c = \frac{F}{bl} = \frac{2T}{dbl}$$

<u>Câu 9:</u> Tại một tiết diện trục có đường kính d=25mm, chịu mô men xoắn T=250000Nmm, có sử dụng 2 then bằng với kích thước mỗi then là b=8 mm, h=7 mm, t_1 =4 mm, chiều dài then l=40 mm. Xác định ứng suất dập và ứng suất cắt lớn nhất trên then (MPa) ?

<u>a.</u> 125,0 và 46,9

b. 83,3 và 37,7

c. 133,4 và 55,5

d. 166,7 và 65,5

$$\sigma_d = \frac{2.0,75.T}{d.l.(h-t_1)}$$

$$\tau_c = \frac{F}{b.l} = \frac{2.0,75.T}{d.b.l}$$

cuu duong than cong. com

Bài tập Chương VIII – Ô lăn

<u>Câu 1:</u> Ô bi đỡ có C=18 KN lắp với moay-ơ của bánh xe và trục cố định. Bánh xe quay 950 v/ph và chịu tải hướng tâm không đổi. Các hệ số K_t , K_d lấy bằng 1. Tải trọng lớn nhất (N) tác dụng lên gối đỡ trục để ổ có tuổi thọ 10000 giờ là:

$$C = Q.L^{1/m}$$
 $m = 3$ với ổ bi

 $10/3$ với ổ đũa

 $L = 60.10^{-6}.n.L_h$
 $V = 1$ khi vòng trong quay

 $1,2$ khi vòng ngoài quay

 $\Rightarrow Q = V.F_r.k_d.k_t \Rightarrow F_r$

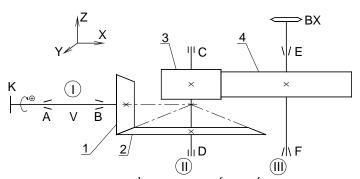
<u>Câu 2:</u> Trục I của HGT lắp 2 ổ đũa côn như nhau (xem hình 1 - tại A và B) có α =13°; F_{at} =2500N ngược chiều trục X; F_{rA} =4000N; F_{rB} =6000N. Lực dọc trục (N) tác động lên các ổ A và B lần lượt là:

<u>a.</u> 4225 và 1725

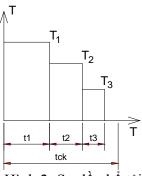
b. 1150 và 3650

c. 1150 và 4225

d. 4578 và 2078

Hình 1: Sơ đồ hộp giảm tốc 2 cấp côn-trụ

δ đũa côn
$$\Rightarrow$$
 e = 1,5.tg α

$$F_s = 0,83.e.F_r$$

$$F_{aA\Sigma} = F_{sB} + F_{at}$$

$$F_{aB\Sigma} = F_{sA} - F_{at}$$

$$F_{aA} = \max\{F_{aA\Sigma}, F_{sA}\}$$

$$F_{aB} = \max\{F_{aB\Sigma}, F_{sB}\}$$

<u>Câu 3:</u> Trục I của HGT lắp 2 ổ đũa côn như nhau (xem hình 1 - tại A và B) có α =13°; khả năng tải C=13,3kN; tải trọng không đổi $F_{at}=2500$ N ngược chiều trục X; $F_{rA}=4000$ N; $F_{\rm rB}$ =6000N; $K_{\rm t}$ = $K_{\rm d}$ =1. Tuổi thọ (triệu vòng quay) của các ổ lăn A, B tương ứng là:

a. 3,79 và 14,20

ổ đũa côn
$$\Rightarrow$$
 e = 1,5.tg α

$$F_{s}$$
 = 0,83. e . F_{r}

$$F_{aA\Sigma} = F_{sB} + F_{at} \qquad F_{aB\Sigma} = F_{sA} - F_{at}$$

$$F_{aA} = \max\{F_{aA\Sigma}, F_{sA}\} \qquad F_{aB} = \max\{F_{aB\Sigma}, F_{sB}\}$$
 i . Fa/V . Fr ≤ e \Rightarrow X = 1, Y = 0
$$e \Rightarrow \text{tra bảng } X = 0,4, Y = 0,4.\text{cotg}(\alpha)$$

$$Q = (X.V.F_{r} + Y.F_{a}).k_{d}.k_{t}$$

$$C = Q.L^{1/m} \Rightarrow L$$

<u>Câu 4:</u> Trục III của HGT lắp 2 ổ bi đỡ chặn như nhau (xem hình vẽ 1 - tại E và F) có e=0,48; F_{at} =2500N hướng theo chiều trục Z; F_{rE} =4000N; F_{rF} =6000N. Lực dọc trục (N) tác động lên các ổ E và F lần lượt là:

<u>a.</u> 1920 và 4420

$$F_{s} = e.F_{r}$$

$$F_{aE\Sigma} = F_{sF} - F_{at}$$

$$F_{aF\Sigma} = F_{sE} + F_{at}$$

$$F_{aE} = \max\{F_{aE\Sigma}, F_{sE}\}$$

$$F_{aF} = \max\{F_{aF\Sigma}, F_{sF}\}$$

Câu 5: Trục III của HGT lắp 2 ổ đỡ chặn như nhau (xem hình vẽ 1 - tại E và F) có e=0,48; khả năng tải C=13,3KN; tải trọng không đổi $F_{at}=2500$ N hướng theo chiều trục Z; $F_{\rm rE}$ =4000N; $F_{\rm rF}$ =6000N; $K_{\rm t}$ = $K_{\rm d}$ =1. Khi $F_{\rm a}/(VF_{\rm r}) > e$ lấy X=0,45; Y=1,13 thì tuổi thọ (triệu vòng quay) của các ổ lăn E, F tương ứng là:

$$F_{s} = e.F_{r}$$

$$F_{aE\Sigma} = F_{sF} - F_{at}$$

$$F_{aF\Sigma} = F_{sE} + F_{at}$$

$$F_{aE} = \max\{F_{aE\Sigma}, F_{sE}\}$$

$$F_{aF} = \max\{F_{aF\Sigma}, F_{sF}\}$$

$$i.Fa/V.Fr \le e \Rightarrow X = 1, Y = 0$$

$$> e \Rightarrow \text{tra bảng } X, Y \text{ nếu chưa được cho}$$

$$Q = (X.V.F_r + Y.F_a).k_d.k_t$$

$$C = Q.L^{1/m} \Rightarrow L$$

<u>Câu 6:</u> Cho sơ đồ bố trí ổ lăn trục (III) ở hình 1, sử dụng cặp ổ đũa côn đỡ chặn có α =13,5°; F_{at} =2100N là lực dọc trục hướng theo trục Z; F_{rE} =5600N và F_{rF} =3560N là các lực hướng tâm không đổi tác dụng vào các ổ. Lấy V= k_d = k_t =1, khả năng tải động của ổ C=45KN. Xác định tuổi thọ của ổ lăn E (tính theo giờ) khi ổ làm việc với tốc độ n=975vg/ph?

a. 17766

b. 6114

c. 8776

d. 12345

δ đũa côn
$$\Rightarrow$$
 $e = 1,5.tg$ α

$$F_s = 0,83.e.F_r$$

$$F_{aE\Sigma} = F_{sF} - F_{at} \qquad F_{aF\Sigma} = F_{sE} + F_{at}$$

$$F_{aE} = \max\{F_{aE\Sigma}, F_{sE}\} \qquad F_{aF} = \max\{F_{aF\Sigma}, F_{sF}\}$$

$$i.Fa/V.Fr \le e \Rightarrow X = 1, Y = 0$$

$$> e \Rightarrow \text{tra bảng } X = 0,4, Y = 0,4.\cot(\alpha)$$

$$Q = (X.V.F_r + Y.F_a).k_d.k_t$$

$$C = Q.L^{1/m} \Rightarrow L \Rightarrow L = 60.n.L_h/10^6 \Rightarrow L_h$$

<u>Câu 7</u>: Ô bi đỡ có số con lăn z = 10, chịu lực hướng tâm $F_r = 3000$ N. Xác định lực hướng tâm (N) lớn nhất tác dụng lên các con lăn ?

a. 1500

b. 1000

c. 500

d. 300

- Với ổ bi đỡ:
$$F_0 = \frac{5.F_r}{z} \; ; \quad F_i = \frac{5.F_r}{z} \cos^{3/2} i \gamma$$
 - Với ổ đũa đỡ:
$$F_0 = \frac{4.5.F_r}{z} \; ; \quad F_i = \frac{4.5.F_r}{z} \cos i \gamma$$

cuu duong than cong. com

<u>Câu 8:</u> Ô bi đỡ chặn 1 dãy có e = 0.3, chịu lực hướng tâm $F_r = 4000$ N, lực dọc trục $F_a = 2000$ N. $K_d = K_t = 1$, vòng trong quay-vòng ngoài đứng yên. Xác định tải trọng tương đương (N) tác dụng lên ổ lăn, biết khi $F_a/(VF_r) > e$ thì X = 0.45, Y = 1.22

a. 4240

b. 4230

c. 4220

d. 4210

$$i.Fa/V.Fr \le e \Rightarrow X = 1, Y = 0$$

> $e \Rightarrow X=0.45, Y=1.22$
 $V = 1$ khi vòng trong quay

$$Q = (X.V.F_{r} + Y.F_{a}).k_{d}.k_{t}$$

Câu 9: Ô đũa côn có α =13°, chiu lực hướng tâm F_r =4000N, lực dọc trực F_a =3000N, K_d . K_t =1, vòng trong quay – vòng ngoài đứng yên, khả năng tải động của ổ lăn C=52KN, số vòng quay n=720(vg/ph). Xác định tuổi thọ tính theo giờ của ổ lăn?

<u>a.</u> 20416

b. 10416

c. 30416

d. 40416

ổ đũa côn
$$\Rightarrow m = 10/3$$
, $e = 1,5.\text{tg}\alpha$
 $i.Fa/V.Fr \le e \Rightarrow X = 1$, $Y = 0$
 $\Rightarrow e \Rightarrow \text{tra bảng } X = 0,4$, $Y = 0,4.\text{cotg}(\alpha)$
 $V = 1$ khi vòng trong quay
 $Q = (X.V.F_r + Y.F_a).k_d.k_t$
 $C = Q.L^{1/m} \Rightarrow L \Rightarrow L = 60.n.L_h/10^6 \Rightarrow L_h$

<u>Câu 10:</u> Ô bi đỡ chặn 1 dãy có e = 0.3, chịu lực hướng tâm $F_r = 4000$ N, lực dọc trục $F_a =$ 2000 N. $K_d = K_t = 1$, vòng trong quay-vòng ngoài đứng yên, khả năng tải động của ổ lăn C=52KN, số vòng quay n=720(vg/ph). Xác định tuổi thọ tính theo giờ của ổ lăn ? Biết khi $F_a/(VF_r) > e \text{ thi } X=0.45, Y=1.22$

a. 42700

b. 42500 c. 42300

d. 42100

ổ bi ⇒
$$m = 3$$

 $i.Fa/V.Fr \le e \Rightarrow X = 1, Y = 0$
> $e \Rightarrow \text{tra bảng } X, Y \text{ (lấy theo giá trị đã cho)}$
 $V = 1 \text{ khi vòng trong quay}$
 $Q = (X.V.F_r + Y.F_a).k_d.k_t$
 $C = Q.L^{1/m} \Rightarrow L \Rightarrow L = 60.n.L_h/10^6 \Rightarrow L_h$

Câu 11: Trên một truc lắp 2 ổ đũa côn theo sơ đồ o F_{at} =2500N; F_{r0} =4000N; F_{r1} =6000N. Lực dọc trục (N) tác động lên các ổ 0 và 1 lần lượt là:

a. 4225 và 1725

b. 1150 và 3650

c. 1150 và 4225

d. 4578 và 2078

o dũa côn
$$\Rightarrow$$
 e = 1,5.tg α
 F_s = 0,83. e . F_r
 $F_{a0\Sigma}$ = F_{s1} + F_{at}

$$F_{a1\Sigma} = F_{s0} - F_{at}$$

$$F_{a0} = \max\{ F_{a0\Sigma}, F_{s0} \}$$

$$F_{a1} = \max\{ F_{a1\Sigma}, F_{s1} \}$$

<u>Câu 12:</u> Trên một trục lắp 2 ổ bi đỡ chặn theo sơ đồ $\overline{\mathbf{0}}$ Fat $\overline{\mathbf{1}}$, có e=0,48 F_{at} =2500N; F_{r0} =4000N; F_{rl} =6000N. Lực dọc trục (N) tác động lên các ổ $\overline{\mathbf{0}}$ và $\overline{\mathbf{1}}$ lần lượt là:

a. 1920 và 4420

b. 5380 và 2880

c. 4420 và 2880

d. 380 và 4420

$$F_{\rm s} = e.F_{\rm r}$$

$$F_{a0\Sigma} = F_{s1} - F_{at}$$

$$F_{a1\Sigma} = F_{s0} + F_{at}$$

$$F_{a0} = \max\{F_{a0\Sigma}, F_{s0}\}$$

$$F_{a1} = \max\{F_{a1\Sigma}, F_{s1}\}$$

cuu duong than cong. com

Bài tập Chương IX - Ô trượt

<u>Câu 1:</u> Cho trước áp suất cho phép trong ổ trượt đỡ [p]=10MPa và tỷ số chiều dài/đường kính ngõng trục (l/d) bằng 1,1. Đường kính tính toán của ngõng trục (d, mm) theo áp suất cho phép khi chịu tải hướng tâm R=13500N là:

- <u>a.</u> 35,0
- b. 30,0
- c. 40,0
- d. 45,0

$$p = R/ld \le [p]$$
 \Rightarrow $d \ge \sqrt{\frac{R}{(l/d).[p]}}$

<u>Câu 2:</u> Cho trước tích số [pv] trong ổ trượt đỡ là 15 Mpa.m/s và tỷ số chiều dài/đường kính ngông trục (l/d) bằng 1,1. Trục quay với tốc độ 950 vg/ph. Đường kính tính toán của ngông trục (d, mm) theo tích số pv cho phép khi chịu tải hướng tâm R=13500N là:

- <u>a.</u> 40,7
- b. 38,7
- c. 36,7
- d. 42,7

$$pv = R.n/(19100.l) \le [pv]$$
 \Rightarrow $d \ge \frac{R.n}{19100.(l/d).[pv]}$

<u>Câu 3:</u> Cho ổ trượt bôi tron thủy động có độ hở hướng kính δ = 0,5 mm, khi làm việc có độ lệch tâm e = 0,2 mm. Khe hở nhỏ nhất giữa ngõng trục và lót ổ là:

- <u>a.</u> 0,05
- b. 0,10
- c. 0,15
- d. 0,20

$$\chi = 2.e/\delta$$

 $h_{\min} = (D-d)/2 - e = \delta(1-\chi)/2$

<u>Câu 4:</u> Cho ổ trượt bôi tron thủy động có độ hở hướng kính δ = 0.2 mm, khi làm việc có độ lệch tâm e = 0.05 mm. Biết hệ số an toàn là 2. Xác định tổng độ nhám (μ m) lớn nhất của ngông trục và lót ổ?

- a. 20
- <u>b.</u> 25
- c. 30
- d. 35

$$\chi = 2.e/\delta$$
 $h_{\min} = (D-d)/2 - e = \delta(1-\chi)/2$
 $h_{\min} \ge s.(R_{z1} + R_{z2}) \implies (R_{z1} + R_{z2})$

Bài tập Chương X – Khớp nối

<u>Câu 1:</u> Nối trục đĩa dùng bu lông ghép không có khe hở với 6 bu lông, đường tròn qua tâm các bu lông $D_0 = 80$ mm. Bu lông có ứng suất cắt cho phép là $[\tau_c] = 80$ MPa. Nối trục chịu mô men xoắn $T = 10^6$ Nmm. Biết hệ số tải trọng k = 1,2. Xác định đường kính thân bu lông?

- a. 6,9
- b. 7,9
- <u>c.</u> 8,9
- d. 9,9

$$\tau_c = \frac{2.k.T}{z.D_0.\pi.d^2/4} \le [\tau_c] \qquad \Rightarrow \qquad a$$

<u>Câu 2:</u> Nối trục vòng đàn hồi có 6 chốt, chiều dài chốt $l_0 = 34$ mm, đường kính chốt $d_c = 14$ mm, đường tròn qua tâm các chốt $D_0 = 70$ mm. Chiều dài của vòng đàn hồi trên mỗi chốt là $l_v = 28$ mm. Nối trục chịu mô men xoắn $T = 10^6$ Nmm. Biết hệ số tải trọng k = 1,2. Xác định ứng suất dập của vòng đàn hồi và ứng suất uốn của chốt (MPa)?

- a. 16,6 và 404
- <u>b.</u> 14,6 và 354
- c. 12,6 và 304
- d. 10,6 và 254
- Độ bền dập của vòng đàn hồi:

$$\sigma_d = \frac{2.k.T}{z.D_0.d_c.l_v} \le [\sigma_d]$$

- Độ bền uốn của chốt:

$$\sigma_{u} = \frac{k.T.l_{0}}{0.1.d_{c}^{3}.D_{0}.z} \le [\sigma_{u}]$$

z - số chốt

Bài tập Chương XI - Lò xo

<u>Câu 1:</u> Lò xo xoắn ốc có chỉ số lò xo c = 4, chịu lực kéo lớn nhất là $F_{\text{max}} = 100 \text{ N}$. Ứng suất xoắn cho phép của dây lò xo là $[\tau] = 180 \text{ MPa}$. Xác định đường kính tối thiểu của dây lò xo (mm)?

<u>a.</u> 2,8

b. 2,7

c. 2,6

d. 2,5

$$k = (4.c+2)/(4.c-3)$$

$$d = 1.6\sqrt{\frac{k.F_{\text{max}}.c}{[\tau]}}$$

<u>Câu 2:</u> Lò xo xoắn ốc có chỉ số lò xo c = 5, đường kính dây lò xo là d = 3 mm, chịu lực kéo lớn nhất và nhỏ nhất là $F_{\text{max}} = 100$ N, $F_{\text{min}} = 50$ N ứng với chuyển vị làm việc x = 5 mm. Biết mô đun đàn hồi trượt $G = 8.10^4$ MPa. Xác định số vòng làm việc của lò xo?

<u>a.</u> 24

b. 22

c. 23

d. 25

$$n = \frac{x}{\lambda_1 (F_{\text{max}} - F_{\text{min}})} = \frac{x.G.d}{8.c^3 (F_{\text{max}} - F_{\text{min}})}$$

Bài tập Chương XII – Truyền động vít đai ốc

<u>Câu 1:</u> Bộ truyền vít đai ốc chịu F_a =80000 N; áp suất cho phép của trên bề mặt của ren vít [p]=6 MPa; sử dụng ren hình thang $(\psi_h$ =0,5); hệ số chiều cao của đai ốc ψ_H =1,8. Xác định đường kính trung bình của vít ?

<u>a.</u> 68,671

b. 65,671

c. 70,671

d. 72,671

$$d_2 \ge \sqrt{\frac{F_a}{\pi \psi_b \psi_H[p]}} \quad (mm)$$

<u>Câu 2:</u> Bộ truyền vít đai ốc có chiều dài giữa 2 gối đỡ l = 200 mm, hệ số $\mu = 1$. Trục vít có đường kính chân ren $d_1 = 22$ mm làm bằng thép có $E = 2,1.10^5$ MPa. Xác định lực dọc trục (N) lớn nhất cho phép tác dụng lên trục vít mà vẫn đảm bảo độ ổn định? Biết hệ số an toàn s = 3.

<u>a.</u> 410,35 N

b. 405,35 N

c. 415,35 N

d. 420,35 N

$$J = \pi d_1^2 / 64$$

$$F_a \le \frac{\pi^2 E J}{s(\mu I)^2} \quad (N)$$